

Původní práce

Co ještě zajímá budoucí matky? Novorozenecký screening!

What interests prospective mothers? Newborn screening!

Věra Franková

Ústav dědičných metabolických poruch VFN a 1. LF UK, Praha

Korespondenční adresa: Mgr. Věra Franková, Ph.D., Ústav dědičných metabolických poruch VFN a 1. LF UK, Ke Karlovu 2, 128 08 Praha 2, tel.: +420 224 96 7224, e-mail: Vera.Frankova@lf1.cuni.cz

Publikováno: 18. 10. 2016 Přijato: 22. 9. 2016 Akceptováno: 13. 10. 2016
Actual Gyn 2016, 8, 54 ISSN 1803-9588 © 2016, Aprofema s.r.o.
Článek lze stáhnout z www.actualgyn.com

Citujte tento článek jako: Franková V. Co ještě zajímá budoucí matky? Novorozenecký screening!
Actual Gyn. 2016;8:54

Novorozenecký screening (NS) je dnes považován za standardní vyšetření s jednoznačným přínosem pro novorozence, kterým je včasné stanovení diagnózy a zahájení léčby. Tento rutinní přístup a nutnost bezodkladného zajištění odběru v prvních dnech života novorozence může zapříčinit neúplné informování rodičů o podstatě NS a některých jeho rizicích, např. falešné pozitivitě.

Cílem této studie proto bylo zjistit, jak jsou o NS informovány matky novorozenců, zda lze stupeň informovanosti korelovat s některými demografickými údaji a na základě výsledků navrhnout, jak lze informovanost zlepšit.

Metody: Dotazníky sledujícími informovanost a demografické údaje jsme obeslali 3000 matek přibližně 3 měsíce potom, co byl u jejich dítěte proveden NS. Pro zhodnocení znalostí matek byly odpovědi u 5 otázek sledujících informovanost bodově ohodnoceny, celkové skóre pohybující se v rozmezí 0-10 bodů bylo použito ke statistickému vyhodnocení. Ke statistickému vyhodnocení byl použit neparametrický test Kruskal-Wallisův pro test mezi více nezávislými výběry, neparametrický test Mann-Whitneyův pro test mezi 2 nezávislými výběry a test závislosti chí-kvadrát mezi 2 kvalitativními parametry. Na kvalitativní úrovni byly vyhodnoceny i případné slovní komentáře matek.

Výsledky: Ze statistického hodnocení vyplynulo, že informovanost o NS je lepší u žen: a) starších 30 let, b) s druhým a dalším porodem (ve srovnání s prvoroďčkami), c) jejichž porod proběhl ve středně velké porodnici (1000 – 3000 porodů ročně), d) které byly informovány z více zdrojů (např. ošetřující lékař na novorozeneckém oddělení + internet) nebo informovaných gynekologem. Přibližně 18 % žen nemělo o NS žádné informace a 11 % žen nebylo nikým informováno o provedení odběru na NS u dítěte (nejčastěji se tato situace vyskytla ve velkých porodnicích s více než 3000 porody ročně). Pouze 30 % matek vědělo o možnosti falešně pozitivních nálezů.

Závěr: Zlepšení informovanosti o NS, které je nutné zejména u prvoroďček a žen mladších třiceti let, je možné zajistit informováním prostřednictvím ošetřujícího gynekologa nebo v prenatální poradně v III. trimestru gravidity. Zároveň by ženám měly být již v tomto období předány informace v tištěné podobě formou letáku či brožury.

Podpořeno RVO VFN 64165, PRVOUK-P24,
dotace MZ ČR OZS/11/4142/2014.